

производството на сурови материали отъ растителенъ и животински произходъ, за да се задоволятъ нуждитъ на мѣстната индустрия, а така сѣщо и да се разшири производството на ония продукти отъ земеделски произходъ, чийто цени сж сравнително по-високи и намиратъ сигуренъ пазаръ, както вътре въ страната, така и въ чужбина.

Необходимо е да се прибѣгне до въвеждането на технически подобрения въ производствения процесъ; да се въведе една по-рационална обработка на почвата, правилна сѣитба, да се въведатъ по-доброкачествени и по-доходни сортове, да се предприеме борба съ болеститъ и неприяелитъ на културнитъ растения, да се поведе борба съ сушата, чрезъ всички възможни технически подобрения, а така сѣщо, да се използватъ и наличнитъ въ страната течащи води за напояване и по такъвъ начинъ се увеличи добива отъ единица площъ. Сѣщото ще се постигне и съ разширението площта на интензивнитъ култури, които изискватъ повече трудъ и донасятъ по-голѣми доходи, каквито сж: памукътъ, конопътъ, ленътъ, слънчогледътъ, соята, фасъцитъ, ароматичнитъ растения (мента, лавандула и др.). Не по-малко ще допринесе въ това отношение и подобрението на скотовѣдството, заедно съ засилването на фуражното производство, защото ще се създадатъ условия за произвеждане на продукти отъ животински произходъ, (млѣко, масло, сирене, вълна, кожи, яйца и др.), търсенето на които е по-голѣмо и ценитъ по-стабилни.

Въ рамкитъ на така поставенитъ задачи на земеделското стопанство, селското население се нуждае отъ една малко по-особена просвѣта. Съобразно съ тѣзи нужди се опредѣля и насоката на дейността на читалищата, които се устройватъ въ селата. За селския читател не представляватъ интересъ отвлѣченитъ и абстрактни философски теории — него го интересуватъ въпроситъ изъ областта на селското стопанство — по какъвъ начинъ той би могълъ да организира или видоизмѣни това стопанство, за да изкара нѣколко гроша повече, та по такъвъ начинъ да улесни своята и на семейството си прехрана; какъ да облекчи своя непосиленъ и тежъкъ трудъ, като сжщевременно увеличи своитъ доходи. При това положение, желателно е, въ рафтоветъ на селскитъ читалища, покрай художественитъ творения на нашитъ най-добри писатели-художници, нравоучителната, здравна и кооперативна литература, да се редятъ, сѣщо така, ако не и на по-пръвъ планъ, сжществуващитъ у насъ земеделско-стопански списания, а и популярни библиотеки и брошури отъ такъвъ характеръ. Съ това би се задоволилъ въ голѣма степенъ и интереса на селскитъ читатели.

Що се отнася до просвѣтната работа на селскитъ читалища чрезъ живото слово, необходимо е ръководнитъ тѣла на тѣзи читалища да употребятъ усилия да привлѣкатъ, като сътрудници въ това отношение, агрономитъ и специалиститъ по отдѣлнитъ клонове на селското стопанство, стопанскитъ кооперативни и здравно-просвѣтни деятели, лѣкаритъ-общественици и всички други културно-просвѣтни труженици. Съ сътрудничеството на изброенитъ дейци, биха могли да се задоволятъ всестраннитъ нужди на селското население отъ знания, необходими за живота, които новото време налага. Девизътъ трѣбва да бжде: „чрезъ просвѣта, създаване на по-добъръ поминъкъ, а отъ тамъ, къмъ народно благоденствие“.

М. Стоевъ

бившъ директоръ при Министерството
на земледѣлието.